



KORRALDUS

20.02.2026 nr DM-129551-35

Urissaare IV liivakarjääri keskkonnaloa nr KL-522778 andmine

1. OTSUS

Arvestades OÜ Grossi Puit 15.01.2025 esitatud keskkonnaloa taotlust ja võttes aluseks maapõuseaduse (MaaPS) § 48, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41 lg 1 p 4 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 61 lg 1, § 53 lg 1 p 2, lg 2 p 2 ja 3 otsustab Keskkonnaamet:

1.1 Anda ettevõttele OÜ Grossi Puit (registrikood 10721396) Urissaare liivamaardlas Urissaare IV liivakarjääri mäeeraldisel maavara kaevandamiseks tähtajaline keskkonnaluba nr KL-522778 kehtivusajaga 15 aastat.

1.2 Määrata keskkonnaloale nr KL-522778 kõrvaltingimused lähtuvalt käesoleva korralduse peatükis 3.4 "Kõrvaltingimuste seadmine" toodust.

1.3 Korraldus jõustub ettevõttele OÜ Grossi Puit teatavakstegemisel.

2. ASJAOLUD

2.1 Taotluse läbivaatamine

OÜ Grossi Puit (registrikood 10721396, aadress Jõe tee 10, Uulu küla, Häädemeeste vald, Pärnu maakond, Eesti) esitas Keskkonnaametile keskkonnaloa taotluse Urissaare IV liivakarjääri keskkonnaloa saamiseks (esmane taotlus on registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis (KOTKAS) 04.09.2024 dokumendina nr DM-129551-1, uuendatud nõuetekohane taotlus KOTKAS 15.01.2025 dokumendina nr DM-129551-15; edaspidi taotlus).

Taotletav Urissaare IV liivakarjäär asub Pärnu maakonnas Häädemeeste vallas Urissaare külas eraomandisse kuuluval kinnistul Uuetoa (katastritunnus 21302:002:0039). Kinnistu kuulub taotlejale. Taotletava Urissaare IV liivakarjääri mäeeraldise ja selle teenindusmaa pindala on 13,49 ha. Keskkonnaluba taotletakse 15 aastaks keskmise aastase kaevandamise mahuga 25 tuhat m³.

Kaevandatav materjal sobib kasutamiseks üld- ja teedehituses, samuti plaanitakse materjali kasutada lähipiirkonda kavandatava Rail Balticu raudteetaristu ehituse tarbeks. Urissaare IV liivakarjäär korrastatakse metsamaaks.

Taotletav mäeeraldis hõlmab Urissaare liivamaardla (maavarade registri registrikaart nr 839) liivamaardla plokki 7 aT täies mahus. Taotletava ala ehituseliiva aktiivne tarbevaru on 355 tuh m³ (seisuga 31.08.2024), sellest arvutatud kaevandatava ehitusliiva maht on 346 m³.

Katendi maht mäeeraldisel on 51 tuh m³. Mäeeraldiselt kooritavat katendit saab kasutada karjääri korrastamisel.

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust maapõueseaduses (edaspidi MaaPS), keskkonnaseadustiku üldosa seaduses (edaspidi KeÜS) ja keskkonnaministri 23.10.2019 määruses nr 56 „Keskkonnaloa taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnaloa taotluse ja loa andmekoosseis“ sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks taotluse menetlemiseks.

Riigilõiv 1990 eurot on tasutud 04.09.2024 riigilõivuseaduse § 136² lõike 2 kohaselt.

Keskkonnaloa taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötleja Maa-amet (alates 01.01.2025 Maa- ja Ruumiamet) 04.09.2024 kirjaga nr 9-3/24/10971-2 (KOTKAS 04.09.2024 nr DM-129551-2).

2.2 Taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

Loa andja edastas esmase taotluse 04.09.2024 keskkonnaotsuste infosüsteemi kaudu koheselt pärast selle saamist teadmiseks ja soovi korral arvamuse avaldamiseks Häädemeeste Vallavalitsusele (edaspidi kohalik omavalitsus; KeÜS § 43 lg 1 ja 2).

Loa andja teavitas ettevõtet menetluse algatamisest ning küsis kohalikul omavalitsuselt täiendavalt arvamust (KOTKAS 20.01.2025 nr DM-129551-16) nõuetekohaseks tunnistatud taotluse kohta (KeÜS § 43 lg 2¹, MaaPS § 49 lg 6).

Häädemeeste Vallavolikogu nõustus tingimuslikult 27.03.2025 otsusega nr 13 kaevandamisloa andmisega (KOTKAS 03.04.2025 nr DM-129551-21).

Kohaliku omavalitsuse esitatud tingimus oli järgmine:

- Arendajal tuleb tagada koostöös Transpordiametiga riigitee nr 19344 Laiksaare-Massiaru-Teaste 0,00 kuni 8,457 kilomeetrite viimise tolmuva katte alla enne Urissaare IV liivakarjääris kaevandamise alustamist.

Keskkonnaloa taotleja vaidlustas Häädemeeste Vallavolikogu otsuse Tallinna Halduskohtus, kus võeti kaebus menetlusse 25.04.2025 (kohtuasi nr 3-25-1255). Kohus suunas osapooli kompromissile. Kompromissi tulemusena muutis Häädemeeste Vallavolikogu oma 27.03.2025 otsust nr 13 „Arvamuse andmine Urissaare IV liivakarjääri keskkonnaloa taotluse kohta“.

Otsuses nr 13 seatud kõrvaltingimus asendati järgnevatega:

- Urissaare IV karjäärast toimub väljavedu ainult 19335 Jaagupi–Urissaare tee kaudu suunaga Via Baltica (Tallinna–Pärnu–Ikla tee).
- Väljavedu Urissaare IV karjäärast teostab ainult vastavalt kas taotleja OÜ Grossi Puit või tema valitud lepingupartner.
- Kui väljavedu teostab lepingupartner, siis kohustub taotleja OÜ Grossi Puit sanktsioneerima kohustuse teostada väljavedu ainult Jaagupi–Urissaare tee kaudu leppetrahviga.
- Kui Urissaare IV karjäärast soovib kaevist osta tarbija või mõni muu isik, kes ei ole taotleja OÜ Grossi Puit lepingupartner, siis sellisele ostjale müüakse kaevist ainult koos transpordiga.

Loa andja teavitas avalikkust loa menetluse algatamisest 25.09.2024 väljaandes Ametlikud Teadaanded ning 07.11.2024 ajalehes Pärnu Postimees (KeÜS § 47 lg 2). Lisaks teavitas menetlusosalisi taotluse esitamisest (registreeritud KOTKASes 25.09.2024 numbriga DM-129551-3; KeÜS § 46 lg 1 p-d 1 ja 2). Taotluse avalikustamisel esitati ettepanekuid ja vastuväiteid (täpsemalt kirjeldatud korralduse peatükis 3.5).

Keskkonnaamet tegi menetlusest teatamisel ja eelnõude avalikustamisel ettepaneku, et avalikku arutelu ei korraldata, kui menetlusosalised ei ole ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtajaks esitanud selle suhtes vastuväiteid (HMS § 50 lg 2 p 1, lg 3). Häädemeeste Vallavalitsus tegi ettepaneku korraldada kohtumine taotleja ning kohalike elanike vahel. Kohtumenetlusega seoses kohtus OÜ Grossi Puit juhatuse liige Valdar Tamm kohalike elanikega ning Keskkonnaametiga 14.08.2025 Häädemeeste Seltsimajas.

Loa andja teavitas 26.01.2026 loa andmise otsuse eelnõu valmimisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, 27.01.2026 ajalehes Pärnu Postimees ja saatis menetlusosalistele ja huvitatud isikutele tutvumiseks ja arvamuse/vastuväidete esitamiseks (HMS § 48 lg 1 ja 2, § 49 lg 1, KeÜS § 47 lg 6, § 48 lg 1, 3 ja 4, KeHJS § 11 lg 2²). Eelnõudele ei esitatud ettepanekuid ega vastuväiteid/esitati ettepanekuid ja vastuväiteid (vt korralduse peatükist 3.5).

2.3 Keskkonnamõju hindamise algatamine

Keskkonnaamet jättis keskkonnamõjude hindamise OÜ Grossi Puit keskkonnaloa taotluse menetluses algatamata (KOTKAS 20.01.2026 nr DM-129551-32).

3. KAALUTLUSED

3.1 Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

Keskkonnamõju hinnatakse, kui taotletakse luba ja kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. Samuti tuleb hinnata keskkonnamõju, kui kavandatakse tegevust, millega võib kaasneda eraldi või koos muude tegevustega eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärgile, ja mis ei ole otseselt seotud ala kaitsekorraldusega või ei ole selleks otseselt vajalik (KeHJS § 3 lg 1 p 1, p 2).

Keskkonnaamet peab andma eelhindangu ja kaaluma keskkonnamõju hindamise (edaspidi KMH) vajalikkust (KeHJS § 6 lg 2³), kuna tegemist on uue karjääri rajamisega (KeHJS § 6 lg 2 p 2, § 6¹ lg 3, § 11 lg-te 2 ja 4 ning KeHJS § 6 lg 4 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ (edaspidi määrus nr 224; § 1 lg 1 ja § 3 p 4)).

Eelhindanguga selgitatakse, kas kavandatav tegevus võib eeldatavalt kaasa tuua olulise keskkonnamõju või mitte ning otsustatakse KMH algatamine või algatamata jätmine (KeHJS § 6 lg 2¹, § 6¹ lg 3, § 11 lg-d 2 ja 4).

Keskkonnaamet on andnud eelhindangu (KOTKAS 20.01.2026 nr DM-129551-32), milles leiab, et kavandataval tegevusel puudub oluline keskkonnamõju, mistõttu KMH algatamine ei ole vajalik järgmistel põhjustel:

- kavandatav tegevuskoht ei asu kaitstaval loodusobjektidel ega Natura 2000 võrgustiku alal ning kavandatava kaevandamisega ei mõjutata ebasoodsalt kaitstavaid loodusobjekte ega Natura 2000 võrgustiku alasid;
- eelhindamise tulemusena selgus, et kaevandamisel ei ületata piirmäärasid õhusaaste osas;
- eelhindamise tulemusena selgus, et kaevandamine ei mõjuta väljakujunenud põhjaveerežiimi, kuna kaevandamine toimub olemasolevat veerežiimi muutmata ja reostuse teket tuleb hoolega vältida;
- mäeeraldisel on looduslik maastik kaevandamistööde käigus hävinud, kuid see on kvalitatiivselt hiljem taastatav maa-ala korrastamisega;
- kaevandamine ei avaldada negatiivset mõju kaitstavatele liikidele ning ebasoodsa mõju tõhusaks ennetamiseks, vältimiseks, vähendamiseks ja leevendamiseks järgitakse keskkonnaloale kantavaid tingimusi.

Keskkonnaamet leiab, et lähtudes eelhindangu tulemustest ning KeHJS § 11 lg-st 8¹ on vajadus rakendada järgmised leevendusmeetmed:

1. Urissaare IV liivakarjääril toimub väljavedu ainult 19335 Jaagupi–Urissaare tee kaudu suunaga Via Baltica (Tallinna–Pärnu–Ikla tee).
2. Väljavedu Urissaare IV liivakarjääril teostab ainult vastavalt kas taotleja OÜ Grossi Puit või tema valitud lepingupartner.
3. Kui väljavedu teostab lepingupartner, siis kohustub taotleja OÜ Grossi Puit sanktsioneerima kohustuse teostada väljavedu ainult Jaagupi–Urissaare tee kaudu leppetrahviga.
4. Kui Urissaare IV liivakarjääril soovib kaevist osta tarbija või mõni muu isik, kes ei ole taotleja OÜ Grossi Puit lepingupartner, siis sellisele ostjale müüakse kaevist ainult koos transpordiga.
5. Töötlemisõlm tuleb paigutada mäeeraldisel idapiirist vähemalt 100 m kaugusele puistangute taha.
6. Mürahäiringu vähendamiseks moodustada lähimate elamute poolsesse külge katendivallid maksimaalses mahus.

7. Kaevandamistegevusest põhjustatud müra osas kaebuste esinemise korral on keskkonnaloa omanikul kohustus mõõta mürataset aktiivse kaevandamistegevuse ja maavara väljaveo tingimustes kaebuse esitaja katastriüksusel. Mõõtmistulemused esitada ka loa andjale. Müra piirtasemete ületamisel rakendada koheselt leevendusmeetmeid ja korraldada karjääri töö selliselt, et ületamisi ei esineks.
8. Et vähendada kumuleeruvaid häiringuid, tuleb esmalt ammendada Urissaare II liivakarjääri varud ning alles seejärel alustada kaevandamist Urissaare IV liivakarjääris.
9. Mäeeraldiselt on lubatud kaevandada ja toodangut välja vedada tööpäevadel ajavahemikul kell 07.00-19.00.
10. Rail Baltica raudtee ehituse ajal kasutada ligipääsuks juba olemasolevaid teid ja Rail Baltica trassi. Pärast Merenäki ökodukti valmimist kasutada ökodukti kohal sõidukite liikumiseks Rail Baltica trassi.
11. Urissaare IV liivakarjäär korrastada võimalusel enne Rail Baltica aedade rajamist ja kasutuselevõttu

Meetmete eesmärk on vältida või leevendada kavandatava tegevuse olulist ebasoodsat keskkonnamõju (keskkonnaministri 16.08.2017 määruse nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded.“ § 5 lg 2).

3.2 Kaalutlused loa andmisel

Taotluse lahendamisel ei ole loa andja seotud taotleja õiguslike seisukohtadega, vaid taotluse eesmärgiga - sellega, milliseks tegevuseks taotleja luba soovib. Tegevuse õiguslik kvalifitseerimine haldusmenetluses on loa andja ülesanne (Riigikohtu lahend 3-3-1-74-14, p 13).

Keskkonnaluba antakse tähtajaliselt, vastavalt ettevõtte poolt esitatud taotlusele 15 aastaks.

Kaevandamisluba antakse kuni 30 aastaks välja arvatud liiva, kruusa, järvelubja, järve- ja meremuda kaevandamiseks, kus luba antakse kuni 15-ks aastaks (MaaPS § 60 lg 1 ja 2).

3.2.1 Maavara kaevandamine

3.2.1.1 Lubatav tegevus

Ettevõttel on luba (seaduses ka kui kaevandamisluba) vaja maapõuest kaevandamiseks (MaaPS § 42 lg 1).

MaaPS § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse maavara kaevandamise keskkonnaloa andmise ja muutmise menetlusele KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS-i erisusi.

MaaPS § 49 lõike 1 kohaselt esitab taotleja kaevandamise keskkonnaloa saamiseks loa andjale taotluse.

MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamise keskkonnaloa Keskkonnaamet. MaaPS § 49 lõike 6 kohaselt saadab keskkonnaloa andja kaevandamise keskkonnaloa taotluse arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates. Kooskõlas MaaPS § 49 lõikega 6 edastas Keskkonnaamet Urissaare IV liivakarjääri keskkonnaloa taotluse 20.01.2025 kirjaga nr DM-129551-16 Häädemeeste Vallavalitsusele arvamuse avaldamiseks. Peale kompromissi saavutamist taotlejaga, nõustus Häädemeeste Vallavolikogu tingimuslikult 11.09.2025 otsusega number 41, mis muutis Vallavolikogu 27.03.2025 otsuse nr 13 sõnastust. Häädemeeste Vallavolikogu nõustus järgnevatel tingimustel:

- Urissaare IV karjäärist toimub väljavedu ainult 19335 Jaagupi–Urissaare tee kaudu suunaga Via Baltica (Tallinna–Pärnu–Ikla tee).
- Väljavedu Urissaare IV karjäärist teostab ainult vastavalt kas taotleja OÜ Grossi Puit või tema valitud lepingupartner.
- Kui väljavedu teostab lepingupartner, siis kohustub taotleja OÜ Grossi Puit sanktsioneerima kohustuse teostada väljavedu ainult Jaagupi–Urissaare tee kaudu leppetrahviga.
- Kui Urissaare IV karjäärist soovib kaevist osta tarbija või mõni muu isik, kes ei ole taotleja OÜ Grossi Puit lepingupartner, siis sellisele ostjale müüakse kaevist ainult koos transpordiga.

MaaPS § 50 lõike 6 kohaselt tuleb taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjäätmekava, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmehoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses. MaaPS § 50 lõike 3 kohaselt peab taotluse seletuskiri sisaldama andmeid kaevandamise käigus tekkivate kaevandamisjäätmekavade kohta. Taotluse kohaselt leiab kogu kasulik materjal kasutust ning mäeeraldiselt eemaldatud katend ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal aunades. Taotleja on teadlik, et juhul, kui tegevuse käigus selgub, et kaevandamisjäätmekavaid siiski tekib, on kohustus esitada ka kaevandamisjäätmekava.

Eelnevale tuginedes ei ole antavale keskkonnaloale jäätmekavade eriosa lisamine vajalik. Juhul kui tegevuse käigus selgub, et kaevandamisjäätmekavaid siiski tekib, on kohustus ka kaevandamise jäätmekava esitada ning taotleda keskkonnaloale juurde jäätmekavade eriosa.

KeÜS § 42 lõike 1 punkti 5 kohaselt peab keskkonnaloa taotluses märkima kavandatava tegevuse eesmärgi ja põhjenduse. Kavandatava tegevuse eesmärgiks on Urissaare IV liivakarjääri mäeeraldisel ehitusliiva kaevandamine. Kaevandatav materjal sobib kasutamiseks üld- ja teedehituses, samuti lähipiirkonda kavandatava Rail Balticu raudteetaristu ehituse tarbeks.

3.3 Loa andmisest keeldumise aluste hindamine

Keskkonnaametile teadaolevalt ei esine loa andmisest keeldumise aluseid (KeÜS § 52 lg 1 ja 2, MaaPS § 55). MaaPS § 55 lõike 2 punktides 1-9 ja lõike 3 punktides 2-3 toodud asjaolusid Urissaare IV liivakarjääri mäeeraldisel, mäeeraldisel teenindusmaal või nende asukohaga seoses ei

esine, seega ei ole nimetatud punkte keeldumise alusena asjakohane käsitleda.

- Taotlejat ei ole karistatud keskkonnavastase kuriteo eest ega väärteo eest kaks või enam korda või on taotleja karistusandmed karistusregistrist karistusregistri seaduse kohaselt kustutatud (KeÜS § 52 lg 1 p 1).
- Tegevus vastab õigusaktidega sätestatud nõuetele (KeÜS § 52 lg 1 p 4, MaaPS § 55 lg 1).
- Tegevusega ei kaasne keskkonnoahtu (KeÜS § 52 lg 1 p 6). Keskkonnaamet järeldas, et tegevusel puudub oluline keskkonnamõju 20.01.2026 dokumendiga nr DM-129551-32.
- Tegevusega kaasnevate heidete lisandumisel ei ole keskkonna kvaliteedi piirväärtus ületatud (KeÜS § 52 lg 1 p 8, MaaPS § 55 lg 1).
- Loa andmisega ei minda vastuollu riiklike huvidega, mis on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis "Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050" (MaaPS § 55 lg 2 p 10). Samuti ei tuvastatud vastuolusid teiste valdkondade eriseadustega. Eelhinnangus kui ka korralduses on nimetatud erinevaid aspekte, millele on vaja tähelepanu pöörata arvestades sotsiaalse keskkonna, looduskeskkonna, liigikaitse, julgeoleku ja kultuuri valdkonna seadustes väljendatud riigi huvi.
- Häädemeeste Vallavolikogu andis oma 27.03.2025 otsusega nr 13 tingimusliku nõusoleku taotletaval mäeeraldisel kaevandamiseks (otsuse sõnastust muudeti 11.09.2025 otsusega nr 41 (KOTKAS 03.04.2025 nr DM-129551-21 ja 19.09.2025 nr DM-129551-27)) (MaaPS § 55 lg 2 p 11).
- Tehtavad tööd ei mõjuta oluliselt ebasoodsalt kaitstavat loodusobjekti (MaaPS § 55 lg 2 p 12). KMH eelhinnangu järeldus oli, et Urissaare IV liivakarjääri tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju (KOTKAS 20.01.2026 nr DM-129551-32).
- Taotleja ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamise ega kaevandamisjätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri päring seisuga 18.02.2026) (MaaPS § 55 lg 3 p 1).

3.4 Kõrvaltingimuste seadmine

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutlusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutlusõigust tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). MaaPS § 56 lõike 1 punkti 9 kohaselt märgitakse kaevandamisloale meetmed, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest tuleneva keskkonnahäiringu vähendamiseks. Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldise teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele. Kõrvaltingimused ja seirevajadused sätestatakse keskkonnaloa eriosades vastavalt asjakohasusele.

Haldusorgan võib anda haldusakti kõrvaltingimusega, milleks muuhulgas on haldusakti hilisema muutmise, kehtetuks tunnistamise või kõrvaltingimuse kehtestamise võimaluse jätmine (HMS § 53 lg 1 p 4). Haldusakti kõrvaltingimuse võib määrata siis, kui haldusakti andmine tuleb otsustada halduse kaalutlusõiguse alusel (HMS § 53 lg 2 p 3). Keskkonnaloa on haldusaktiks, mille andmise või mitte andmise ning mille kehtivuse otsustab loa andja kaalutlusõiguse alusel.

3.4.1 Kinnistu kasutusõigus

Tegevuskoha kinnistu kuulub ettevõttele. Samas on loa andjal muuhulgas vajalik arvestada asjaoluga, et tegevuskohaks oleva kinnistu omandi- või kasutusõigus võib muutuda või lõppeda. Loa andjal on õigus tunnistada haldusakt, mis andmise ajal oli õiguspärane, isiku kahjuks edasiulatuvalt kehtetuks, kui haldusorganil oleks olnud õigus jätta haldusakt hiljem muutunud faktiliste asjaolude tõttu või hiljem muudetud õigusnormi alusel välja andmata ja avalik huvi haldusakti kehtetuks tunnistamiseks kaalub üles isiku usalduse, et haldusakt jääb kehtima (HMS § 66 lg 2 p 2). Kuivõrd loa andjal on õigus jätta luba andmata kui puudub tegevuskohaks oleva kinnistu kasutusõigus, peab loa andja põhjendatuks jätta endale õiguse tunnistada käesoleva korraldusega antav luba nr KL-522778 kehtetuks, kui tegevuskoha kasutamise õiguslik alus lõpeb (HMS § 53 lg 1 p 4).

3.4.2 Kohaliku omavalitsuse üksuse esitatud tingimused

Häädemeeste Vallavolikogu andis oma 27.03.2025 otsusega nr 13 tingimusliku nõusoleku taotletaval mäeeraldisel kaevandamiseks (otsuse sõnastust muudeti 11.09.2025 otsusega nr 41 (KOTKAS 03.04.2025 nr DM-129551-21 ja 19.09.2025 nr DM-129551-27)).

Häädemeeste Vallavolikogu nõustus järgnevatel tingimustel:

- Urissaare IV karjäärist toimub väljavedu ainult 19335 Jaagupi–Urissaare tee kaudu suunaga Via Baltica (Tallinna–Pärnu–Ikla tee).
- Väljavedu Urissaare IV karjäärist teostab ainult vastavalt kas taotleja OÜ Grossi Puit või tema valitud lepingupartner.
- Kui väljavedu teostab lepingupartner, siis kohustub taotleja OÜ Grossi Puit sanktsioneerima kohustuse teostada väljavedu ainult Jaagupi–Urissaare tee kaudu leppetrahviga.
- Kui Urissaare IV karjäärist soovib kaevist osta tarbija või mõni muu isik, kes ei ole taotleja OÜ Grossi Puit lepingupartner, siis sellisele ostjale müüakse kaevist ainult koos transpordiga.

Kohaliku omavalitsuse esitatud tingimustega on arvestatud ning need lisatakse loa kõrvaltingimusteks.

3.4.4 Keskkonnaloale kantavad kõrvaltingimused

Lähtuvalt eelhinnangu järeldustest ja kohaliku omavalitsuse esitatud tingimustest kantakse keskkonnaloale järgmised kõrvaltingimused:

1. Urissaare IV liivakarjäärist toimub väljavedu ainult 19335 Jaagupi–Urissaare tee kaudu suunaga Via Baltica (Tallinna–Pärnu–Ikla tee).
2. Väljavedu Urissaare IV liivakarjäärist teostab ainult vastavalt kas taotleja OÜ Grossi Puit või tema valitud lepingupartner.
3. Kui väljavedu teostab lepingupartner, siis kohustub taotleja OÜ Grossi Puit

- sanktsioneerima kohustuse teostada väljavedu ainult Jaagupi–Urissaare tee kaudu leppetrahviga.
4. Kui Urissaare IV liivakarjäärist soovib kaevist osta tarbija või mõni muu isik, kes ei ole taotleja OÜ Grossi Puit lepingupartner, siis sellisele ostjale müüakse kaevist ainult koos transpordiga.
 5. Töötlemissoolm tuleb paigutada mäeeraldise idapiirist vähemalt 100 m kaugusele puistangute taha.
 6. Mürahäiringu vähendamiseks moodustada lähimate elamute poolsesse külge katendivallid maksimaalses mahus.
 7. Kaevandamistegevusest põhjustatud müra osas kaebuste esinemise korral on keskkonnanaloo omanikul kohustus mõõta mürataset aktiivse kaevandamistegevuse ja maavara väljaveo tingimustes kaebuse esitaja katastriüksusel. Mõõtmistulemused esitada ka loa andjale. Müra piirtasemete ületamisel rakendada koheselt leevendusmeetmeid ja korraldada karjääri töö selliselt, et ületamisi ei esineks.
 8. Et vähendada kumuleeruvaid häiringuid, tuleb esmalt ammendada Urissaare II liivakarjääri varud ning alles seejärel alustada kaevandamist Urissaare IV liivakarjääris.
 9. Mäeeraldiselt on lubatud kaevandada ja toodangut välja vedada tööpäevadel ajavahemikul kell 07.00-19.00.
 10. Rail Baltica raudtee ehituse ajal kasutada ligipääsuks juba olemasolevaid teid ja Rail Baltica trassi. Pärast Merenäki ökodukti valmimist kasutada ökodukti kohal sõidukite liikumiseks Rail Baltica trassi.
 11. Urissaare IV liivakarjäär korrastada võimalusel enne Rail Baltica aedade rajamist ja kasutuselevõttu.

3.5 Ettepanekute ja vastuväidete kaalumine

Loa taotluse avalikustamise käigus esitati arvamusi, küsimusi ja ettepanekuid mitmete menetlusosaliste poolt.

Häädemeeste Vallavalitsus on menetluse jooksul esitanud mitmeid kirju.

14.10.2024 edastas kohalik omavalitsus Keskkonnaametile teadmiseks kirja, mille kohalik omavalitsus saatis Transpordiametile palvega viia Laiksaare–Massiaru–Teaste teelõik km 0,0–11,94 mustkatte alla seoses mitme kaevanduse tõttu tiheda liiklusega antud teelõigul (KOTKAS 16.10.2024 nr DM-129551-6).

18.10.2024 edastas Häädemeeste Vallavalitsus kirja, milles tehti ettepanek viia mõlema keskkonnanaloo menetlus läbi avaliku menetlusena ning teavitada avalikkust keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 47 lõigete 1 ja 2 alusel. Samuti sooviti infot eelhindangu ja võimaliku keskkonnamõju hindamise kohta (22.10.2024 nr DM-129551-7).

20.11.2024 palus kohalik omavalitsus oma kirjas pikendada arvamuse andmise tähtaega selliselt, et arvamust oleks võimalik esitada pärast eelhindangu valmimist (20.11.2024 nr DM-129551-12).

05.12.2024 edastatud kirjas tõi Häädemeeste Vallavalitsus välja probleemid Laiksaare–

Massiaru–Teaste teel liiklemisega. Lisaks pidas kohalik omavalitsus oluliseks korraldada Urissaare IV ja Urissaare V liivakarjääri keskkonnalubade menetluse raames kohtumine kohalike elanike ja arendajate vahel menetluse käigus tekkinud küsimuste ja arusaamatuste lahendamiseks (10.12.2024 nr DM-129551-14).

20.01.2025 edastas Häädemeeste Vallavalitsus kirja, milles andis hinnangu, millal kohalik omavalitsus esitab arvamuse uuendatud taotlustele (22.01.2025 nr DM-129551-17).

13.03.2025 edastas kohalik omavalitsus täiendatud info kohaliku omavalitsuse arvamuse esitamise aja kohta (14.03.2025 nr DM-129551-19).

27.03.2025 edastas Häädemeeste Vallavolikogu kohaliku omavalitsuse arvamuse Urissaare IV liivakarjääri keskkonnaloa taotluse kohta (KOTKAS 03.04.2025 nr DM-129551-21). Kohalik omavalitsus nõustus karjääri rajamisega tingimusel, et:

- Arendajal tuleb tagada koostöös Transpordiametiga riigitee nr 19344 Laiksaare-Massiaru-Teaste 0,00 kuni 8,457 kilomeetrite viimise tolmuva katte alla enne Urissaare IV liivakarjääris kaevandamise alustamist.

11.09.2025 edastas Häädemeeste Vallavolikogu oma uuendatud arvamuse Urissaare IV liivakarjääri keskkonnaloa taotluse kohta pärast kompromissi sõlmimist taotlejaga (KOTKAS 19.09.2025 nr DM-129551-27). Kohalik omavalitsus muutis kompromissi tulemusena varasemaid tingimusi. Uuendatud tingimused on esitatud peatükis 3.4.2.

Taotluse avalikustamise käigus edastas MTÜ Nepste omapoolse seisukoha (KOTKAS 28.10.2024 nr DM-129551-8), et ollakse uutele karjääridele tegevuseks vajalike lubade väljastamisele vastu seni kuni riigitee nr 19344 Laiksaare-Massiaru-Teaste kilomeetritel 0,00 kuni 8,457 ei ole saanud tolmuva katet. Peamisteks muredeks olid, et intensiivne liiklus teel suurendab tolmu kogust, halvendab tee seisukorda ja muudab liiklustingimused teistele liiklejatele ohtlikuks.

MTÜ Nepste arvamusega arvestati menetluse käigus. Taotleja ja Häädemeeste valla vahel Tallinna Halduskohtus toimuva menetluse kompromisslääbirääkimiste tulemusena edastas MTÜ Nepste Keskkonnaametile kirja (KOTKAS 03.09.2025 nr DM-129551-26), millega nõustuti Urissaare IV liivakarjääri rajamisega tingimusel, et väljavedu toimub ainult Jaagupi-Urissaare tee kaudu, suunaga Via Baltica. Nimetatud tingimusest kinnipidamise jälgimiseks sätestatakse keskkonnakaitseloale vastavad kõrvaltingimused.

Loa eelnõule esitas 05.02.2026 seisukoha Häädemeeste Vallavalitsus kirjaga nr 5-1/110-2 (KOTKAS 05.02.2026 nr DM-129551-34). Häädemeeste Vallavalitsus leidis, et nii korralduse kui ka loa eelnõu on kooskõlas Häädemeeste Vallavolikogu poolt 11.09.2025 otsusega nr 41 muudetud Häädemeeste Vallavolikogu 7.03.2025 otsusega nr 13 „Arvamuse andmine Urissaare IV liivakarjääri keskkonnaloa taotluse kohta“.

3.6 Otsekohalduvad nõuded

Loaga kaasnevad käitajal õigusaktidest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima MaaPS ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et õigusaktidest tulenevaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda loale. Olulisemad keskkonnavalas kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis "[Loa omaja meelepea](#)".

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)
Siret Punnisk
juhataja
maapõuebüroo

Lisad:

1. Keskkonnaluba
2. Urissaare IV liivakarjääri mäeeraldise plaan
3. Urissaare IV liivakarjääri geoloogilised läbilõiked
4. Urissaare IV liivakarjääri korrastatud ala plaan

Teadmiseks: Advokaadibüroo Heringson GLO OÜ, AS A&P Mets, Eesti Geoloogiateenistus, Forest Reserves OÜ, Häädemeeste Vallavalitsus, MTÜ Nepste, Niidu Ladu OÜ, OÜ Rail Baltic Estonia, Riigimetsa Majandamise Keskus, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet

Liisa Ikkonen
spetsialist
maapõuebüroo